

A TEHETSÉGRŐL

BESZÉLGETÉSEK A TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRÖKRŐL

Szerkesztette:

Anderle Ádám
Koósné Török Erzsébet

második kiadás

Országos Tudományos Diákköri Tanács
Budapest, 2006

Szerkesztette:

Anderle Ádám
Koósné Török Erzsébet

Az interjúkat készítette:

Anderle Ádám

A szerkesztésben közreműködők:

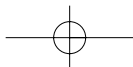
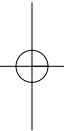
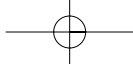
Agócs Sándor
Kvaszta József
Szeitz Teodóra

© Anderle Ádám – Koósné Török Erzsébet

© Országos Tudományos Diákköri Tanács

ISBN 963 229 589 7

Kiadja az Országos Tudományos Diákköri Tanács – Budapest
Felelős kiadó: **Szendrő Péter** egyetemi tanár, az OTDT elnöke

Medzihradszky Kálmán

Hallván erről a programról és hallván ezt a sok illusztris személyiséget, akiket eddig megszólaltattatok, vagy ezután szólaltattok majd meg, én úgy érzem, hogy ebbe a körbe nem tartozom bele. Túl szürkének tartom magam tudományos diákköri tettek szempontjából, és ezt nem álszerénységből mondom. Úgy érzem, hogy az eddigi sok gratuláció, kitüntetés meg elismerés, amit nem is tudom kinek-minek köszönhetek, a titkárságnak vagy az elnök úrnak, talán érdemtelenül ért.

Tény az, hogy én nem tudok annyi érdemet felsorolni, hogy akár tíz percet is meg tudnék tölteni egy ilyen interjúban. Én csak tettem a kötelességemet. Valójában sosem vettem észre, hogy én egyetemi vagy kari tudományos diákkört vezetek. Most jut persze eszembe, hogy az egyetemit is vezettem, mert rektorhelyettesként, 1980-tól 1983-ig, hivatalból én voltam az egyetemi TDK-elnök. De akkor is csak adminisztratív feladataim voltak, nem én dolgoztam igazán, hanem mindig a fiatalság. Mikor egyszer Szendrő Péter említette, hogy már 25 éve együtt dolgozunk, eltátottam a számat. Tényleg.

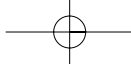
A helyzet az, hogy – elnézést, hogy közbevágok – a legtöbb professzor, aki ebben a kötetben szerepel, ugyanígy kezdte a beszélgetést. És tulajdonképpen ez jó. Jó, ha nem veszed észre, és nem azért csinálod, hogy valami dicsérendő tettet legyen, hanem egyszerűen ez része az életednek, része a tanári munkádnak.

Amennyit a kutatásaim során ki lehetett deríteni, feltűnő, hogy a magyar diákköri mozgalom – pontosan meg is fogható módon – a kémiai tanszékeken született. Az vitatott, hogy 1950 tájékán Veszprém, vagy az ELTE az első, de minden irat, amit találtam, arra utal, hogy 1950-ben már voltak önképzőkörök az ELTE-n és Veszprémben is. Tehát az első években, amikor te végeztél, illetve fiatal oktatóként elindulsz, már léteztek diákkörök. Visszatekintve ezekre az évekre, mit gondolsz, hogyan született meg a hallgatói öntevékenység, illetve a tanár–diák közötti aktív kapcsolat a tudományban?

Az én esetemben ez 1949-hez kötődik. Akkor még nem volt egyetemi tudományos diákkör. Épp akkor született meg az Eötvös Loránd Tudományegyetem, addig még Pázmány volt. Az indexemet még a Pázmány Péter Tudományegyetem adta ki, diplomámat már az ELTE. De ami arra csábította az embert, hogy mint diák keresse a tanárát, hogy vele dolgozhasson, az egyedül szakmai lelkesedés volt. Meg az, hogy valami többet csináljak, mint amit kellett. Én kezdettől fogva szerves kémikus akartam lenni, imádtam az olyan anyagokat, amelyek robbannak, színesek, illatosak, tehát amiben volt valami izgalmas.

Az örök gyermek?

Nevetni fogsz, én 14 éves korom óta tudatosan készültem arra, hogy kémikus legyek. Biztos voltam benne. Akkoriban megvettem egy kis kémikus kísérletező szekrényt is.

Melyik középiskolában végeztél?

A VIII. kerületi Zrínyi Miklós Gimnáziumban.

Ott volt kémia?

Nem, ott természetrajz volt.

És egy nagyszerű tanár. Andaházi Szilárdnak hívták, kiváló természetrajz tanár volt, aki egyaránt tanított – most azt mondanánk – biológiát is. A tárgy neve természetrajz volt. Abban volt a kémia és azt nagyon szerettük, szerettem. Volt néhány barátom, akikkel otthon állandóan kísérleteztünk. Barkácsoltam magamnak egy laboratóriumot, s később, az egyetemi hallgatói időszakban még csentem is az egyetemről vegyszereket. De minden spórolt pénzemem is pipettát meg bürettát, meg hasonló bolondságokat vettem.

Az egyetemen kihez kötődöttél?

Igazából Széky Tibor volt az, aki nagyon szemléletesen tudta a szerves kémiát oktatni. Ő személyesen nem foglalkozott diákokkal, de nagyon színesen adta elő a nagykollégiumot. Az a típusú experimentáló professzor volt, aki minden kísérletet bemutatott az órán.

Hogy lehetett hozzá kötődni?

Sehogy, csak amit ő elmesélt, az annyira érdekes és olyan színes volt, hogy én beleszerettem.

Szakedolgozatot is így választottál?

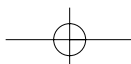
Szakedolgozatomat is Széky mellett végeztem, de akkor még azt úgy hívták: önálló búvárkodás szaktanári engedéllyel. Nem volt még szaklabor vagy szakedolgozat, ez volt a neve. Ez egy heti harminc órás kollégium volt, harmadévtől kezdve lehetett felvenni és egész nyáron bent dolgoztam. Bementem egy laborba, kaptam egy helyet, és ott töltöttem minden időmet.

Sokan voltak ilyen megszállottak, mint te?

Kevesen. Még egy vagy kettő az egész nyolcvan fős évfolyamból.

Hogy lesz ebből önképzőkör vagy diákkör?

Ebből sehogy. Ez nem volt szervezett diákkör, de én ezt annak hívom. Székyvel még nem fejezném be, mert Széky nem foglalkozott közvetlenül az emberekkel. Közvetlen témavezetőm a tölem nem sokkal idősebb Pongor Gábor adjunktus volt. Ő csupán három évig volt az ELTE-n, utána átment a Budapesti Műszaki Egyetemre. Ő volt az, aki úgy foglalkozott velem, hogy meg-megnézte, hogyan megy egy kísérlet. Nagyon érdekes volt egyébként, ahogy ez kezdődött. Ez úgy 1948–49-ben lehetett már, amikor az amerikaiak

háborús zsákmányként publikussá tették a német szabadalmakat. Volt azok között egy érdekes festék szintézise – festéket mondok, bár helytelen, mert festék az, amivel mázolunk, ezeket pedig úgy kell hívni, hogy színezékek – egy ilyen színezék volt az Indigosolblau IBC. Ez egy antrakinon festék, és nagyon sok lépésen keresztül lehetett eljutni a megoldáshoz. Hónapokon keresztül dolgoztam egyedül. És végre sikerült a zárólépés, a kifestés, de úgy, hogy közben rám sem nézett senki heteken keresztül. Nagyon büszke voltam, hogy ezt az egész szintézist egyedül meg tudtam csinálni. A színezék próbáján, amikor a kifestés megtörténik, már a csodájára járt a fél tanszék. Az, hogy én a szaklabor után ott maradtam, talán ennek a színezéknek is köszönhetem.

Ki ajánlotta fel az állást? Széky?

Nem, addigra ő már nem volt ott. 1950-ben Bruckner Győző jött fel Szegedről, amikor én végeztem, már ő volt a tanszékvezető. A zárószigorlatomat is nála tettem le, és az ő speciálkollégiumát is hallgattam, ami csak tovább lelkesített, mert ő meg lelkes oktató, kiváló pedagógus volt. A témák, amiket hozott, sajnos nem voltak sem színesek, sem illatosak. Csalódtam egy csöppet, de azért jól ment a dolog. És hát ekkor született meg a nagy váltás: a színes, szép vegyületekből átváltottam a peptid-területre. Bruckner hozta ezt a témát Szegedről: a természetes poliglutaminsav szerkezeti vizsgálatát. Kijelentette, hogy ezt a festék dolgot – pedig ez nagyon szép játék volt – hagyjam a csudába, mert van ennél egy sokkal érdekesebb téma is, mivel a peptideké a jövő. Ez 1950 őszén volt.

Ez fontos év. Horváth Attila írja a szekció történetében, hogy vita van a vegyészek között. A veszprémiek azt mondják, hogy ott születtek meg az első diákkörök, önképzőkörök, Horváth szerint viszont az ELTE-n voltak. A te eddigi mondataid arra utalnak, mintha 1950-ben tényleg nem lettek volna még diákkörök.

Szervezett diákkör akkor még nem volt az ELTE-n.

Mikortól kezdtek működni a diákkörök a kémiai tanszékeken?

Szomorú, de nem tudom. Én 1980-tól számolom e tevékenységemet, hiszen akkor már én vezettem az egyetem diákköri tanácsát, de előtte igazából nincsenek emlékeim.

Az tűnt fel – összevetve a többi tudományterület diákköreivel és egyáltalán jelenlétével a magyar diáktudományosságban –, hogy miközben van egy ilyen nagy szakmai csoport, mint a természettudományok, a kémia kezdettől fogva önállóan szervezte saját tagozatait. Sőt, önállóan jelen van mindenféle statisztikában is, néha még a szerves és a szervetlen kémia tagozata is külön tartott konferenciát. Szegeden az egyiket, Pesten a másikat. A másik megjegyzés, amit még a kérdés előtt kell és fontos tisztázni, hogy egészen elképesztően erős zászlóshajóknak tűntek kémiai tudományterületen az ELTE, Debrecen és Szeged. Hozzá csatlakozik bizonyos pontokon és pillanatoktól kezdve Veszprém, néha feltűnik Miskolc, olykor a Műszaki Egyetem, néha-néha főiskolák is megjelennek a vegyész diákkörökben. Az foglalkoztat, hogy a magyar kémiatudomány milyen elképesztően erős. És ez valahol nyilván a háború előtti időszakból eredhet. Hol van ennek a gyökere? Mert nem 1945 után lett hirtelen erős, egy saját fejlesztés eredményeként. Ám 1950 tájékán már látszik, hogy a ma-

gyar kémia és egyetemi képviselőjük, a többi tudományterülethez képest rendkívül erős, tudatos és összetartó.

Erről sokat lehetne beszélni. 1950 körül már jelentős kémiai iskola volt a Budapesti Műszaki Egyetemen, az ELTE-n és Szegeden is. Szerves kémiai területen a műegyetemi Zemplén-iskola volt a leghíresebb, Zemplén maga még Emil Fischernél tanult, onnan hozta kezdeti témáit, a cukorkémia területéről. Az ő tanítványai közül került ki Bognár Rezső, aki később a debreceni szerveskémiai tette naggyá, s a Nobel-díjas Oláh György is. Az ELTE-n Széky Tibor után Bruckner Győző lett a nagy szerveskémiai iskola-alapító, de más szakterületről itt kell megemlékezni Winkler Lajosról, Schulek Elemerről, Lengyel Béláról, Erdey Grúz Tiborról is. Bruckner Győző pedig Szegeden Szent-Györgyi Albert mellett nőtt naggyá.

Van egy csaknem 25–30 éves periódus, amikor te tudós kutatóként belebújva a tudományba tanítasz, és viszed a hallgatókat szakdolgozatokkal, és nyilván doktoranduszokkal is foglalkoztál.

És tudod, hogy mi még a lelkesítő? Nemcsak a szakdolgozat, hanem a harmadéves laboratóriumi gyakorlatvezetés! Akkor vezeti be a diákokat a tanár a kísérleti szerves kémia művészetébe, szépségeibe.

És ott figyeled meg, hogy ki tehetséges, ki nem?

Hogyne! Én ezt imádtam csinálni! Minden gyakorlaton az elejétől a végéig ott voltam, együtt dolgoztam a diákokkal.

És mi lett azzal, akiről észrevetted, hogy tehetséges?

Hát, elsősorban szerettem. Minél nehezebb preparátumokat kapott, minél szebb vegyületeket állított elő, annál inkább.

Vannak példaid, amelyek arra utalnak, hogy akik harmadévben nálad kezdtek, ma már professzorok?

Hogyne! Kajtár Márton is tanítványaim közé tartozott, ő sajnos viszonylag fiatalon meghalt. A mai tanszékvezető, Hollósi Miklós is az én laboratóriumomban dolgozott, mint fiatal, kezdő doktorandusz. Egyébként Kajtár Marcival közös laborunk volt, az úgynevezett C1-es proflaborban dolgoztunk mi ketten. Bruckner Győző akkor már régen nem dolgozott laboratóriumban, mert 1952-től kezdve a könyvét írta, a hatalmas könyvet, amiből öt vagy hat kötet jelent meg. A mi fő feladatunk is az volt, hogy neki segítsünk. Feleséggel együtt – mert ő is a tanszéken volt – végeztük a korrektúrát, állítottuk össze a regisztert.

Azért kérdezlek, mert érdemes nálad kitágítani a kérdést a diákkörön túlra, a tehetséggondozásra. Itt kezdődik – ezek szerint a harmadévben –, és ettől kezdve doktorandusszá vagy aspiránssá válhatott a fiatal. Hogyan működött ez a tanár–diák viszony, amikor már valaki végzett a tanítványaid közül?

Az már későbbi történet, amikor az ember már irányíthat is. Mert azért nekem főnököm is volt Bruckner Győző 1970-ig, akkor ment nyugdíjba, s noha azután én vezettem őket, mégis minden Bruckner Győző neve alatt folyt, ők ezért Bruckner-tanítványoknak vallják magukat.

Mikor lettél tanszékvezető?

Nem voltam tanszékvezető. Valójában soha nem akartam semmiféle vezető lenni, de a végén rengeteg dolgot rám ruháztak.

Mikor érezted úgy, hogy nem a tanszékvezetőtől függ, hogy te a tanítványokkal hogyan dolgozol együtt?

Bruckner Győző kiváló professzor volt és kiváló tanszékvezető. Ő vezetett be ebbe a peptid-fehérjekémiai témába, de tíz év után már teljesen magamra hagyott. Azt csináltam, amit akartam. És azon a tanszéken nemcsak én, hanem mások is így dolgoztak. Akinek volt valami okos gondolata a tudományban, azt Bruckner hagyta, hogy csinálja, még társszerző sem akart lenni.

Ebben a periódusban a hallgatók milyen szakdolgozati témákat kaptak? Perspektivikus témák voltak ezek, amiből kijöhetett új kutatási irány?

Ilyen kérdésekre nem vagyok most felkészülve. Elő kellene vennem azt a rengeteg laborjegyzőkönyvet – van vagy 15 darab – és végiglapozni, hogy melyik időszakban, melyik hallgatóval mit is csináltunk.

Azért kérdezem, mert a társadalomtudományokban vettem észre, de most, hogy már beszélünk Freund Tamással, az ő benyomása is az volt, és szerintem nem lehetett ez másképp a kémiában sem, hogy a tanárok egy-egy jó ötletet, amellyel találkoztak, de nem értek rá vele bíbelődni, mert éppen valami más fő munkájuk volt, odaadták a diákkörösöknek, hallgatóiknak. És sokszor vesszük észre, hogy egy-egy diákkörös felolvasó ülésen, vagy egy-egy diákköri dolgozatnál nemcsak a szereplő, hanem maga a téma is egészen frissen, újonnan indul, és a szereplővel együtt egy nagy ívet fut. Tehát a diákkört és a diákköri konferenciákat érdemes úgy is nézni, mint amikor nagyon sok esetben egy új tudományos irányzat elindult.

Sok új téma elindult az általam irányított diákkörösök-szaklaborosok köréből. Nem feltétlenül szervezett diákkör keretei között, de számos önálló karrier forrása volt a diákkör jellegű többletmunka. Közülük sokan neves külföldi intézményekben lettek eredményes kutatók.

1980-tól „hivatalból foglalkoznod kellett” a diákkörökkel, mint rektorhelyettes...

Bevallom neked őszintén, hogy a diákkörnek akkor igazán csak az adminisztratív része volt a feladatom. Hogy a különböző karokon elkészültek-e a jelentések, tudják-e, hogy mit kell pontosan diákköri feladatként csinálni, hogyan lehet finanszírozni a diák-

körök működését. Szakmai feladatom – éppen az eltérő kari profilok miatt – nem is lehetett.

A 80-as évek közepén, amikor te lettél az egyetem rektorhelyettese, milyen állapotban voltak a diákkörök?

Három évig, 1980–83 között voltam az ELTE Egyetemi Tudományos Diákköri Tanácsának elnöke. A már említett, jobbára adminisztratív és szervezőmunka elvégzésében nagyon sok tehetséges, fiatal és lelkes munkatársam volt, a TTK-ról Weiszbürg Tamás, Nagy Sándor, Weidinger Tamás, a jogi karról Mezey Barna. Ezekről az időkről inkább őket kellene kérdezni, ők talán az én szerepemet is nálam jobban és főleg elfogulatlanul tudják ismertetni.

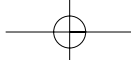
Nemrégem volt kari tisztségviselő váltás a Természettudományi Karon, a munka orosz-lánrésztét most az új TDK-titkár, a fizikus Horváth Ákos végzi. Ezek az igazán sokat tevő emberek, az ő nevüket érdemes rögzíteni. Én inkább a háttérben segítettem és segíték nekik. Ott segíték, ahol már a korom, a tekintélyem, meg a „priuszom” az ELTE-n szükséges ehhez. Vagy ha valamit simán kell lebonyolítani és az nem egészen könnyű. Akkor Medzi elintézi, hogy megvalósuljon. Itt az én legnagyobb jelentőségem. Ami sok, de nem hivatalos. Korábban egyetemi vezetőként, ma akadémikusként segítem a feltételeit megteremteni egy ilyen mozgalomnak, a diákköri munkának. Pénzzel, tekintéllyel, tapasztalattal.

Dékánként, rektorhelyettesként dolgoztál. Véletlenül nem lettél rektor is?

Nem, hála istennek! Bár egyszer már majdnem utolért a végzet. De akkor jött a szabály, hogy 65 év fölött már nem lehet vezetői pozíciót betölteni, s én akkor voltam 64.

Azt vettem észre, ami nekem impresszionáló volt – és Polinszky Károlyról jut eszembe, aki veszprémi egyetemi tanárként, miniszterhelyettesként, majd miniszterként tett sokat a diákkörökért, de nem csak róla van szó –, hogy a kémiai tanszékek vezetői, állami vezetői között olyan erős összefogás van, ami ezt a szekciót mindig és dinamikusán életben tartotta. Mert ehhez azért erős összefogás kellett. Ami mondjuk a bölcsészkarok esetében nincs, ott inkább rivalizálás, állandó konfliktusok támadtak. És lehet, hogy rosszul látom, de itt a kémiai tudományok terén – hogy én is pontos legyek – 1950-től szinte folyamatosan látom a diákköri ügyekben ezt az összefogást, hogy a fiataljainkat vigyük el, szervezzük meg nekik a feltételeket, mutassák be magukat, jelenjenek meg. Miközben ezt te természetesnek tartod, és nem akarsz erről beszélni sem.

Igen, nagyon természetesnek tartom. Én most olyan pozícióban vagyok, amit nagyon szeretek. Van nálunk egy alapítvány, az ELTE Pázmány-Eötvös alapítványa, és ide lehet fordulni a diákoknak támogatásért, ha például külföldre, konferenciára mennek. Úgy nem támogatunk, hogy csak úgy menjen, hallgasson meg odakint valamit, hanem adjon elő vagy mutasson be posztert. Ha van ilyen visszaigazolt előadása, posztere és a kérelem megalapozott, megkapja az útiköltséget vagy a részvételi díjat. És nagyon vigyázunk arra, hogy a szakterületek egyformán részesedjenek. Kitaláltunk olyan rendszert, hogy hogyan kell az alapítvány vagyonát komolyan növelni, és így mindig van rá pénzünk, hogy a gyerekeket utatassuk.

Most, 77 évesen a kari Diákköri Tanács elnöke vagy, közben az MTA Kémiai Osztályának is elnöke lettél.

Igen, én kari TDK-elnök vagyok, most már isten tudja mióta. Szerintem már nem is lehetnék, nem is volna szabad lennem, de még mindig újra meg újra megválasztanak. Szeretnek a hallgatók. Ez nagyon nagy dolog. Közvetlen stílusú vagyok, ráadásul megengedek magamnak olyan vicceket, amiket talán már nem volna szabad ilyen vén fejjel. De nem bántok senkit, csak olyan csipkelődésről van szó, amit én sem veszek rossz néven, ha felém irányul. Ami pedig az Osztályelnökséget illeti, az bizony újabb három esztendő, nem könnyű feladatot jelent.

Hogy fogod össze ezt a TDK-t?

A fiatal oktatók segítenek. Weidinger, Weiszburg, Horváth Ákos és előtte Nagy Sándor voltak a fő segítők. Minden házi konferenciánkat a dékán nyitja meg, aztán én szoktam bezárni. Ez az Eötvös-napi ünnepség legfontosabb része. Az Eötvös-nap mindig május 12-én van, ez az egyetem alapításának ünnepe – akkor rendezünk egy egész délelőttös diákköri konferenciát. Azok a diákkörösök, akik a házi konferenciákon nagyon jól szerepeltek, jutalmul a következő Eötvös-napon a kar előtt elmondhatják eredményeiket. A házi konferencián a kar teljes oktatói gárdája megjelenik, s meghallgatja a versenyző diákokat.

Az ország többi egyetemének kémiai tanszékeivel is valószínűleg jó a viszonyotok.

Igen, bár tulajdonképpen csak a kétévenként tartott konferenciákon találkozunk egymással hivatalosan.

A zsűrikben? Vannak konfliktusok? Rivalizálások?

Nincs, arra mindig vigyázunk, hogy akit bírálni kell, annak a zsűrijében soha ne legyen ugyanabból az intézetből zsűritag.

Ezt meg tudjátok tartani?

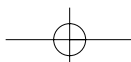
Ezt megtartjuk, nagyon szigorúan be tudjuk tartatni.

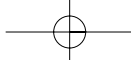
Te magad is részt veszel zsűrikben?

Nem.

Akkor mit jelent az, hogy „be tudjuk tartatni”?

Az OTDT szakmai bizottságáról beszélek. A szakmai bizottság vigyáz erre, ebben minden egyetemnek van egy képviselője.

1980-tól kezdte látni az egymást követő diákköri konferenciákra. Ilyen perspektívából már látszik, hogy a tudományterületeken belüli témák, az érdeklődés hogyan változik. Mit lehet erről mondani a kémiai tudományok esetében? Ezt a 25–30 évet mi jellemezte, milyen témák tűntek el, az újak hogy jelentek meg, milyen változásokat lehet regisztrálni? Merre halad a kémiai tudományok kutatása?

Ez már nehéz dolog, mert ez teljesen szakmai kérdés. Igazából együtt jár azzal, amilyen generális, nemzetközi trendek is uralkodnak a kémiai szakterületen. Egyrészt elég komoly mértékben kezd a tiszta kémia – nemcsak a kémia egyébként, de a fizika és a matematika is – visszafejlődni. Nem is tudományosan, inkább az iránta táplált érdeklődés csökken. Egyre kevesebb hallgató jelentkezik ezekre a szakterületekre, ebben az esztendőben már olyan katasztrofális helyzetben vagyunk, hogy annyi vegyész sem jelentkezett, mint amennyi helyünk lenne.

A tudományban a határterületek törtek előre, főleg a biológiához kapcsolódva. Valami igazság van abban, hogy a XX. század a kémia százada volt, a XXI. század pedig már a biológiáé.

Van egy másik probléma is, amivel szembe kell néznünk. Miért olyan divatos ma a közgazdaságtudomány, miért olyan divatos a jogtudomány, divatos a bölcsészettudomány? Mikközben nem divatosak a természettudományok, azon belül is csupán a biológia meg a földrajz a kedveltek. A fizika, a matematika és a kémia már kevésbé.

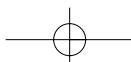
Csatát vesztettek a középiskolákban?

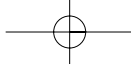
Szerintem nagyon rossz a középiskolai kémiaoktatás. Onnét tudom, hogy a legkisebb unokám most hatodikos gimnazista, és néha eljön hozzám, hogy baj van a kémiával, mert – mondjuk – közepesre áll. Mondom „szégyellem magam helyetted, drága lányom, hát mit tanítanak nektek abban a középiskolában?” És akkor elmondja, mit tanítanak, s én fogom a fejemet, mert olyan anyagot tanítanak nekik, amiket mi a harmadévben, negyedévben. Egyszerűen nem értem. Fogalma sincs a srácnak, hogy a szappant miből csinálják, vagy hogy miért köt meg a gipsz. De azt tudja, hogy mi a π -elektron szextett és tudja, hogy mi a delokalizált π -elektron rendszer egy amid kötésben. Most ettől szeresse meg a szerves kémiát?

Osztályelnökként módod lenne változásokat kezdeményezni...

Évek óta tudják ezt a kémikusok, és évek óta dolgoznak azon, hogy ez valahogy megváltozzon. De azt mondják, hogy mi vagyunk a hibásak, mi tanítjuk rosszul a kémiatanárokat.

Rosszul tanítanak a középiskolában. Tudatlan gyerekek érkeznek ide. Rosszul tanítanak, mert itt is rosszat tanultak. Nem az életnek tanítják őket, hanem az elméletnek. Nem értik és nem szeretetik meg a kémiát velük. Mielőtt jöttetek, itt vizsgáztattam. A bioorganikus kémiából ment a vizsga. És a bioorganikus kémia még csak-csak ment, de a bioorganikus azt jelenti, hogy alapjában véve organikus, csak annak biológiai aspektusát, a biológiai szempontból érdekes szerves kémiát tanítjuk. De abban a pillanatban amikor belekérdeztem a szerves kémiai alapokba, akkor leblokkoltak, holott ezek a hallgatók negyed- és ötödévesek, tehát túl vannak az összes szerves kémiai kollokviumon, de még a szigorlaton is. De már fogalmuk nincs róla, hogy mi volt a szerves szigorlaton.

Hogyan fog érinteni benneteket a „bolognai” átszervezés?

Egyelőre még éljük túl azt, hogy sajnos ma az egyetemek finanszírozása hallgatói létszám alapján megy! Egy hallgató 3500 forint/félév. Ha ezt a 70 helyet nem tudjuk betölteni, és most úgy néz ki, hogy nem, akkor már nem tudjuk kifizetni az oktatóink bérét. És akkor még hol vannak a laborfenntartási költségek?

És ebben a negatív öszképben hol a tehetség gondozás?

Az még megvan. És a tehetség gondozásnak az egyik legfontosabb része a tudományos diákkör. Mi lesz ott a TDK sorsa, amikor a kétszintes oktatás bejön? Szerintem nagyon veszélyeztetni, hogy az első három év az olyan vegyes keverék lesz, ahol együtt oktatják a tanárokat, a kémikusokat, az ipari érdeklődésűeket és mindenkit. Hogy lehet abban tudományos diákkört elindítani egyáltalán? És akkor már csak két év marad, a negyed- meg az ötödév. Az meg már késő, mert ma már vannak másodéves tudományos diákköröseink is, akik tudják, hogy öt éven keresztül mit akarnak csinálni.

Ez inkább a kísérletes tudományoknál okozhat veszélyt.

Mindig megkérdezik tőlünk, hogy mit gondolunk, hogyan fogjuk tudni ezt a nehézséget áthidalni. De mindig azt mondom, hogy ameddig lelkes oktató van, ameddig egy érdeklődő hallgató van, az nem fogja nézni, hogy ő hányadéves. Én nem veszélyt látok, csak nehézségeket.

